

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง “วรรณกรรมปริทัศน์งานวิจัย/วิทยานิพนธ์ด้านสหกรณ์ในประเทศไทย พ.ศ. 2533-2543” มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะรวบรวมงานวิจัย/วิทยานิพนธ์ที่ได้จัดทำขึ้นในประเทศไทยในระหว่างปี 2533-2543 และจัดทำขึ้นในรูปของวรรณกรรมปริทัศน์งานวิจัย/วิทยานิพนธ์ เพื่อประโยชน์สำคัญการค้นคว้าและการศึกษาวิจัยด้านสหกรณ์ของนิสิต นักศึกษานักวิชาการ นักสหกรณ์และผู้สนใจทั่วไป โดยการรวบรวมรายงานวิจัย/วิทยานิพนธ์ ได้ครอบคลุมไปในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสหกรณ์ ทั้งภาครัฐและเอกชน ห้องสมุดของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศการรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2543 – มีนาคม 2544 ได้รายงานวิจัย/วิทยานิพนธ์ นำมาจัดทำวรรณกรรมปริทัศน์ทั้งสิ้น 547 รายการ

ผลงานวิจัย/วิทยานิพนธ์ด้านสหกรณ์ในประเทศไทย พ.ศ.2533-2543 โดยส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสถานการณ์การดำเนินงานของสหกรณ์ที่ได้หยิบยกมาเป็นกรณีศึกษา ซึ่งชี้ให้เห็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานสหกรณ์ ประเด็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์ ส่วนใหญ่ได้แก่ การขาดแคลนทุนดำเนินงานการขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ การขาดศักยภาพและความพร้อมของคณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายจัดการสหกรณ์ ปัญหาเรื่องทำเลที่ตั้งไม่เหมาะสม การขาดข้อมูลข่าวสารเพื่อการตัดสินใจในการบริหารจัดการสหกรณ์ ฯลฯ ประเด็นที่น่าสนใจคือ ผู้วิจัยส่วนใหญ่เสนอมาตรการและแนวทางการแก้ปัญหาไปที่การขอการสนับสนุนจากรัฐ ซึ่งบ่งชี้ให้เห็นว่า ผู้วิจัยส่วนใหญ่ซึ่งมักจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยังคงมีกรอบแนวคิดอยู่ที่ว่า “สหกรณ์ยังคงต้องพึ่งพารัฐ” พบว่ามีงานวิจัยส่วนน้อยที่มีจุดมุ่งหมายในการมองแนวทางการดำเนินงานของสหกรณ์ในอนาคต และพบว่าม้งานวิจัยส่วนน้อยที่เป็นงานวิจัยที่นำไปใช้ในทางปฏิบัติ จึงอาจสรุปได้ว่าที่ผ่านมา การพัฒนาขบวนการ

สหกรณ์ยังมีได้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยแต่อย่างใด ผู้วิจัยจึงได้เสนอแนะแนวทางการวิจัยที่จำเป็น จึงควรเริ่มต้นจากการจัดเวทีอภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกันในระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ/เอกชน นักสหกรณ์ในขบวนการและนักวิชาการที่สนใจ เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์การปฏิรูปขบวนการสหกรณ์ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ขึ้นต่อไปก็คือการดำเนินการชุดโครงการวิจัยเพื่อการปฏิรูปขบวนการสหกรณ์ ในลักษณะของการจัดทำแผนแม่บทการปฏิรูปขบวนการ

สหกรณ์ไทย ซึ่งจะประกอบไปด้วยชุดโครงการวิจัยชุดต่าง ๆ ซึ่งจะเสนอมาตรการ/แนวทางในการพัฒนาด้าน บุคลากร กฎหมาย กลุ่ม/องค์กรประชาชน/เครือข่าย/ขบวนการสหกรณ์ กลไกความร่วมมือของรัฐ ระบบสารสนเทศ การสนับสนุนด้านเงินทุน/เทคโนโลยี/การให้คำปรึกษาแนะนำ ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิรูปขบวนการสหกรณ์ที่ถูกต้องเหมาะสมและการบรรลุเป้าหมายได้อย่างแท้จริง